

‘Rutte maakt zich te klein’

Rein Jan Hoekstra: Drees had ‘Groningen’ niet over zijn kant laten gaan

Premier Mark Rutte doet ‘veel te bescheiden’ over zijn rol als minister-president. Hij kan weifelende of falende ministers best tot de orde roepen, meent Rein Jan Hoekstra, oud-lid van de Raad van State. En had het in ‘Groningen’ ook moeten doen. ‘De minister-president is meer dan een primus inter pares’, schrijft Hoekstra in een essay voor het Montesquieu Instituut. ‘Er bestaat weliswaar geen formele aanwijzingsbevoegdheid voor de minister-president. Maar er is wel een actieve verantwoordelijkheid voor het wel of niet ingrijpen van stagnerende dossiers.’

Naar aanleiding van het falen in ‘Groningen’ - sluiting aardgasvelden, afwikkeling schadevergoeding - is er discussie over de rol van de MP, zoals het in Den Haag heet. Kan de premier tekortschietende ministers corrigeren of aansporen? Rutte legt de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van afzonderlijke ministers.

Volgens Mr. R.J. Hoekstra - voormalig secretaris-generaal van het Ministerie van Algemene Zaken, het kabinet van de minister-president - is dat te gemakkelijk: in Groningen had hij actiever moeten optreden. ‘Een minister-president als Drees had zelfs met zijn bescheiden opvatting van het ambt dit niet over zijn kant laten gaan.’

[Lees verder >](#)

Boze stemmen

Test voor 's lands stabiliteit. Hoogst onzekere politieke toekomst. Diepe kloof of nieuwe samenwerking? Commentaren, reacties en analyses vanuit het Montesquieu Instituut - na de aardverschuivende uitslag van de provinciale verkiezingen op 15 maart 2023 - worden puntig samengevat en verbeeld door politieke tekenaar Arend van Dam: Boze stemmen

[Lees verder >](#)

'Vermijd de Fortuyn fuik'

Column

Annemarie Kok & Caspar van den Berg
universitair docent Groningen & hoogleraar Leiden en Groningen

'...politieke partijen en bestuurders zijn collectief de Fortuyn-fuik - onze term - ingezwommen: van links tot rechts interpreteerde de politiek uitingen van onbehagen eenzijdig als een verlangen van 'boze' of 'verweesde' burgers naar een herkenbare gemeenschap en als weerzin tegen politieke instituties. Dit leidde onder meer tot ondoordachte decentralisaties in het sociaal domein, tot verder vervagende staatsrechtelijke verhoudingen en tot het normaliseren van onderbuik-sentimenten...'

[Lees de column >](#)

Europese Raad

Unie & lidstaten

Jan Werts

Historisch stapje naar Europese defensie, migratie geen EU-Chefsache.

[Lees verder >](#)

Frankrijk

Niek Pas

Na de pensioenwet: hoe verder?

[Lees verder >](#)

Duitsland

Sascha Hardt

Nieuwe kieswet, doel bereikt. Maar tegen welke prijs?

[Lees verder >](#)

Estland

Jeroen Bult

Populisten verliezen. Of toch niet?

[Lees verder >](#)

---

30 mei 2023, Den Haag

Week van de Rechtsstaat 2023

[› Overzicht activiteiten](#)

Agenda

Na 15 maart

De stofwolken dalen na 15 maart neer. Hoe gaat het na de verkiezingen verder in de Eerste Kamer, in de waterschappen, met de 'linkse wolk' en het CDA?

Eerste Kamer (1)

Bert van den Braak

'Het lekkende dak werd niet gerepareerd'

[Lees verder ›](#)

Eerste Kamer (2)

Fauke Deceuninck

'Meer vrouwen, maar geen Drenten of Zeeuwen in Eerste Kamer'

[Lees verder ›](#)

Waterschappen

Hans Vollaard

'Het is de vraag of uit de stijgende opkomst groeiende steun voor waterschapsdemocratie is af te leiden'

[Lees verder ›](#)

PvdA & GroenLinks

Ruud Koole

'Linkse donderwolk of linkse schapjeswolk?'

[Lees verder ›](#)

CDA

Jan Schinkelshoek

'Christendemocratie weet geen raad met zichzelf'

[Lees verder ›](#)

Op de valreep

Bert van den Braak

Artikelen

Er is geen regel dat de Eerste Kamer na Statenverkiezingen geen omstreden wetten meer mag afhandelen. Een uitleg.

[Lees verder >](#)

Vierde macht?

Roel Bekker

Er valt wel iets af te dingen op het verwijt dat ambtenaren zich in en rond 'Groningen' hebben opgesteld als de vierde macht. Maar het kan wel anders. Een beschouwing.

[Lees verder >](#)

Belgische Stikstof

Laura Jacobs

Ook België loopt aan tegen problemen met stikstof: na de regen in Den Haag begint het in Brussel te druppelen. Een analyse.

[Lees verder >](#)

Gedigitaliseerde overheid

Laura de Vries

Digitalisering, zo vitaal voor het goed functioneren van de fiscus en andere overheidsdiensten, is veel te lang een ondergeschoven kind geweest. Een beschouwing.

[Lees verder >](#)

In het waterschap

Bert Middel

Ja, er zijn linkse en rechtse dijken. Het is steeds een politieke keus waar een waterschap geld aan wil uitgeven. Een recensie.

[Lees verder >](#)

De nieuwe bestuurscultuur: wat is er eigenlijk terecht gekomen van deze veelgebruikte term? En hoe uit zich de nieuwe bestuurscultuur in Nederland?

‘Het had voor de hand gelegen als ze me hadden gevraagd, ik ben een boerenzoon én een burger. Maar het is niet gebeurd.’

Henk Otten [Groep Otten, ex-Forum voor Democratie] is teleurgesteld dat hij niet is gepolst door BBB voor een plek in de Eerste Kamer [21 maart 2023].

En verder

Nieuws

Een onrechtstatelijke motie. Een column.

[Lees verder >](#)

Evaluatie kabinetsformatie had scherper gemogen. Een column.

[Lees verder >](#)

Toekomst van vervroegd stemmen. Een column.

[Lees verder >](#)

Bekende boeren in de Tweede Kamer

Boele Tijdens (1891-1901)
Boer Weitkamp ('Krelis') (1918-1946)
Boer Braat (1919-1934)
Boer Koekoek (1963-1981)
Boer Harmsen (1963-1971)
Teun Tolman (1963-1979)
Piet Blauw (1981-1998)
Pieter ter Veer (1981-2002)
Jan van Noord (1981-1994)
Harm Evert Waalkens (1998-2010)
Maurits von Martels (2017-2021)

Aantal coalitie-zetels in de Eerste Kamer

Kok II, 1999: 38
Balkenende I, 2002: 39
Balkenende II, 2003: 41
Balkenende IV, 2007: 39
Rutte I - 2011, 37
Rutte II - 2012, 30
Rutte II - 2015, 21
Rutte III - 2017, 38
Rutte III - 2019, 32
Rutte IV - 2022, 32
Rutte IV- 2023, 22 (prognose)

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners.
[Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[EU en Nederland](#)
[Actuele thema's](#)
[Organisaties en lid-
staten](#)
[Europees beleid](#)
[EU in de wereld](#)
[Hoe werkt de EU?](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Commentaar](#)
[Activiteit](#)
[Publicatie](#)
[Thema's](#)
[Over ons](#)
[Overig](#)